

הדה בושם : עץ הפלפל

עמדנו שנינו ברחוב, ולא היה עוד קיץ. האבנים הקטנות השמיעו קול חריקה. ואינני זוכרת אם דיברנו. המלים היו זרוקות על הדרך הלבנה, כבדות וקצת מבהילות.

זמן רב לא נפגשנו, והשנים היו בינינו כדפיו של ספר שחדלתי מקריאתו. רציתי לומר לו שאני אוהבת אותו וכל מה שהיה יחזור ויהיה, אבל ידיו היו רחוקות מגופי ולא עוד מחפשות את שדי או מחליקות על העור החלק והמתוח של רגלי. לא הזכרנו את אשתו, ואני חייכתי מבלי דעת מה אעשה בידי, כסוסות הצפרניים, ושאלתי רק אם אוכל לראותו.

הוא דיבר, מבלי הביט בי. הוא אמר שהם עברו לכאן, ושאני צריכה להזמנה, ושהוא עבד הרבה בזמן האחרון. הוא דיבר, והמלים אבדו על הכביש המתפתל ועל דרך האבנים הקטנות, ואני חייכתי שוב מאחרי משקפי-השמש הפהות, לפני כאבו. ניסיתי לומר לו שאבוא אליו, והוא עמד קרוב כל-כך. פניו היו כהים, וידיו ידו איפר, ואני הבטתי בהן זמן רב, כשסופו של הקיץ חג עיגולים סביבנו. ואני ידעתי שאלך אליו עוד פעם, ושוב אחפש את העיר שנשפחה, ואת סיפורי אבי, רציניים וכבד-ראש כמותו, ואת כיפות המסגדים וצריחי המנזרים שהבהיקו באור, ואת הימים החמים כששכבנו בחורשת הזיתים וענני הברחש הזדמזמו סביבנו והענפים הפסופים לא נעו ברוח.

לא נפרדנו, ואני רציתי לשפוח מתי חזרתי לחדר, והוא לא היה עוד. הוא הלך כשם שהלכו האחרים, ואני הייתי זוכרת אותו כפעם בפעם כשהיו צריחי המנזרים וכיפות המסגדים מסנוורים את עיני באורה של השמש השוקעת, וענפי הזיתים הפסופים דממו ברוח, והעיר היתה כבדה ומעורטלת בשרב הצהריים, והשכונה רחוקה.

אבל עכשיו היו זכרונות רבים כפצע זב מוגלה, ופיו היה חירור כתולעת לבנה, ואני רציתי שינשק לי. רציתי לשכב אתו על דרך האבנים הקטנות, ולזכור את כל הדברים ששכחתי ואת כל הדברים ההם שלא סיפרתי לו מעולם, ולדעת שחומות האבן הצהובות הן לידנו ועץ-הפלפל פורח והאקליפטוס הגדול מעולם לא בעקר. המשכתי לדבר, והוא אמר פתאום, בלי שחיפיתי לכך, שאין כל טעם לעמוד כאן, ועלי לבוא אליו, יש לו הרבה דברים חדשים, ואני ודאי מעוניינת לראות מה עשה בשנים האחרונות. הוא דיבר על עץ ותהליכי יצירה, והמלים היו כחישוקי-ברזל מוחלדים.

רציתי לזכור את כל הפעמים הרבות שהיינו יחד. את הימים והלילות כשהעיר מתה לפתע מבעד לחלונות והבגדים היו זרוקים על הפסא; ואת מדרגות השכונה ואת החושך אחר; אבל הבטתי בו, והוא אמר שפגש את אשתו לפני זמן רב, אבל אנחנו זה משהו אחר. והוספנו ללכת, ובתי האבן חסמו את הרחובות, וחורשת היתים היתה קרובה, וההרים החשופים לא נשתנו מאז, ואני לא נשארתי כאן, אבל יום אחד חזרתי אל השכונה שמול החומה ואל המדרגות התלולות, והילדים צעקו, והזקנים ירקו, והנשים השמנות שנתקלו בי בדרךן דחפו אותי ובשרן היה רך. ומישהו שאל מה אני רוצה, ואני אמרתי שהייתי פה פעם, והוא שאל מתי, וירק, ואני לא עניתי, וניסיתי לחייך אל הילדים השחומים ולזכור מתי.

לא היינו עוד על דרך האבנים, והכביש לפנינו התפתל כסוף ומבריק, ורציתי להביט על עצמי במראה, רק לראות אם גם אני השתניתי, ואם הפכו צבעיה של העיר, ואם העצים היו לעצי תפאורה, ואם בחייכי אליו עלו הקמטים הדקים ליד עיני והעמוקים יותר ליד פי — אבל הוא המשיך בדיבורו והביט מולו, ומשקפי השמש כיסו את עיני, והוא הניח ידו על כתפי, ורציתי אולי לבכות ואולי לדעת שהדברים יהיו כמו שהיו אז, כשטיילנו שנינו בסמטות והחצילים היו סגולים כקטיפה וכלי-הנחושת אדמו כאש ועיני הכבשים הביטו בנו זגוגיות ומתות והדם קפא נחלים-נחלים על גופותיהן הוורודות, והזבובים היו כפרחים שחורים.

ואני סיפרתי לו על אמי שפניה פני נזירה ושערותיה חומות והדוקות סביב לראשה, ועל ידיו הרטובות של האיש שנישק לה בחדר השני, ועל המחברות העטופות נייר-פרגמנט חום, שמהן תלשתי עמוד לכתוב מכתב לאשתו. אבל לא סיפרתי לו על השמיכה השחורה שפסים אדומים בקצותיה, שניתנה יום אחד לניצולי השטפון מטבריה, ועל אבי שהרים אותי מן הרצפה, ועל הספר שעל כריכתו רעו פרות זהובות, וחשבתי שאולי הפעם אוכל לספר לו על כל אלה, ושנינו נשכח את השנים הרבות, ואת האנשים האחרים, ואת הרוחות הלבנות שסערו מבעד לחלונות.

ידו עדיין היתה מונחת על כתפי, ואינני זוכרת עוד אם אמרתי משהו, ומידו ירדה הזיעה בקילוחים דקים על עורי, ולפביש לא היה סוף, ומבעד למשקפי השמש סינוור האור את עיני.

ואני זכרתי שכאשר פגשתי בו בפעם הראשונה היתה העיר מזדחלת מבעד לחלונות, ואנחנו שתינו, והפוס שהחזקתי בידי היתה חמה והולכת מרגע לרגע, ומסביבי היו קולות רבים, ועל הרצפה עמדו כוסות ריקות, ואני גילגלתי את גלעין הזית השחור שהיה מוטל ליד רגלי ממקום למקום בקווים ישרים, וצמיד-הכסף הרחב שעל זרועי הטיל נגוהות. כשישב לידי על הרצפה הקרה ידעתי מה אספר לו ומה לא אספר לו לעולם. והמשקה שבכוס הזדהב מרגע לרגע, והוא הניח את ידו על רגלי, וגלעין הזית השחור התגלגל ובעלם.

עכשיו הלכנו יחד. עדיין לא שאלתי על אשתו, והוא לא דיבר על השכונה. אבל היינו כבר בחדר, והמסכות שעל הקיר חייכו חיוך רע, והכרים הצבעוניים שעל הספה היו זרוקים באי-סדר מחושב, וחמסכות לא הביטו בי, ומבעד לחלונות היו

אבני הבתים של העיר מצהיבות מרגע לרגע וצבעיה מתחלפים כצבעי תפאורה, והוא הסמיך את פניו אל פני ושאל אותי על אודותי, ואני הסרתי את משקפיי השמש הפהות, והבטתי באור, ולא ידעתי מה אומר.

שוב רציתי לספר לו על הספר המוזהב, ועל השמיכה, ועל סיפורי אבי, ועל עץ האקליפטוס שנכרת מפני ששרשיו היו הורסים את הבית, ועל המזנון החום שהי בו פיתוחי־פרחים רבים ושהגיע כמעט עד לתקרה ויום אחד הורידו אותו למרתף אל בקבוקי היין העוטים קורי־עכביש, ועל האריחים האדומים שנתבקעו והאדמה הציצה מביניהם, ועל גג הרעפים שמתחתיו המו היונים, ועל מלפודת־העכברים המוחלדה שעמדה במרפסת, ועל הנחשים שטיפסו על המדרגות ועל קיר האבנים שבחצר, ועל דרך־העפר לבית־הקברות, ועל היום בו הלכתי לשכונה. אבל אני הסמכתי פני אל פניו והבטתי בו כבאותו ערב ראשון בו נפגשנו, כשדיבר על עיני ועל פסלי־העץ שלו ועל הגונים הרבים שלעץ, והביט בגופי; ואני אחזתי אז בפוס ושרירי רגלי היו מתוחים וכואבים, ורציתי רק שתהיה ידו מונחת כבדה על רגלי, ושהחדר יהיה ריק ורק החלונות ישארו פתוחים אל העיר החומה, ואני זכרתי עכשיו שפניתי אליו, והכוס נפלה מידי על הארץ ולא בשברת, וכולם כבר לא היו בחדר, ואנחנו שכבנו על המעטה הצהוב של הספה חסרת הקפיצים, וגופי היה בידי הקשות, ואני בכיתי פתאום, אולי מפני שהייתי שתויה ואולי מפני שלא רציתי לזכור, והוא אמר לי את כל אותם הדברים שנאמרו אי־פעם בחדר זה, אבל רציתי כל־כך לשמוע אותם ותמיד־תמיד לשכב אתו על מעטה־הספה המבריק, בחדר החשוך, כשהעיר שולחת את אורותיה מבעד לחלונות הקמורים הגבוהים.

אבל עכשיו היה חם והחום ירד במסכים דקים אטומים והחניק כל רחש, ולא היה כל טעם לספר לו על האחרים, גם אם שכחתי אותו מדי פעם, ולא ידעתי גם מה לשאול על אשתי, והוא אמר שפגשתי אותה פעם, ושהיא אמת־המידה שלו, והיה חם כל־כך, והזיעה הבהיקה בעיגולים יהלומיים קטנים על מצחו. והסמטות והפוכים וריחות התבלים היו מעבר לחומה, ואת הספה חסרת הקפיצים זרקו יום אחד, ושערות־הנזירה של אמי היו עתה אפורות וגווזות, ועץ־הפלפל ליד קבר אבי העלה אשכולות אדומים, ואני זמן כה רב לא הייתי בבית־הקברות.

וגופי כאב ליד גופו, ולא יכולתי לראות את פניו, אבל רציתי לומר לו עוד משהו, עוד משהו לפני שייסגר המעגל, והפרים ייזרקו מעל הספה, ופני המסכות ייעלמו מעל הקירות, וידי הנוקשות לא תדענה מה שהיה, ואני אשכח את אלה שמתו, והעיר תהיה סתם עיר, ללא סמטות וכוכים וללא עציונות וללא אבן וללא צבעי חצילים ונחושת.

היינו כל אחד לבד, ושנינו לא שכחנו דבר, והוא מצא את גופי ואני את גופו מתוך הרגל, והעיר נעלמה מבעד לחלונות, והשערים הגדולים שבחומה נסגרו, וחורשת הזיתים אולי נעקרה, והבתים הלבנים עלו בעיר, והכבשים המתות העלו צחנת דם יבש, והנשים השמנות בשכונה טילטלו את גופן וצחקו.

היה שקט עייף רווי ריחות רבים ושערותיו הזדחלו על עורי הרטוב מזיעה, ופיו

היה על פי כבחלום־בלהות, והוא אמר את כל הדברים שאמר לי אי־פעם בחדרים אחרים, ואני לא ידעתי עוד היכן אני ומתי קרו כל הדברים ולמה אני שוכבת אתו על מעטה הספה בחדר הזה.

ואחר־כך היתה אשתו בחדר, והיא חייכה אלי, אף שהפרים היו זרוקים על הרצפה, ואני לא זכרתי אם ראיתה אי־פעם, אבל היא היתה קנה־המידה שלו. רק לא יכולתי לראות איך ידיו מפירות את גופה, ואיך הוא מנשק את שדיה בפיו הלבן, אבל הוא הביט בה והם דיברו, ואני ישבתי על הספה כשאני מסתירה את ידי ומנסה להרים את הפרים המוטלים על הרצפה, והיא דיברה אלי אבל לא הסתכלה בי, והיא יישרה את מעטה הספה הקמוט, ואני ענית, ואמרנו משהו על השכונה ועל מה שהיה, והוא אמר שטוב שאנחנו יחד, ושתינו הסתכלנו בו פתאום, והיה ערב.

כשעמדתי שוב על דרך האבנים הקטנות הייתי לבדי. עדיין היה אור וחומות האבן הצהובות קרבו אלי. מעבר להן היו הסמטות והפוכים האפלים וגופות הפכשים המתות. עדיין היה חם ועץ־הפלפל כיסה לגמרי את קבר אבי, אלה שמתו לא זכרו אותי עוד, וברחוב־המושבה גדלקו אורות־חשמל.

האבנים הקטנות השמיעו קול חריקה, והעצים לא נעו ברוח, ואני זוכרת שעזבתי את דרך האבנים והלכתי לעבר העיר והחושך ואורי־הפנסים הצהוב, ולא רציתי עוד לראות את השכונה.